

EESTI POLITSEIURIJATE JA PROKURÖRIDE USKUMUSED PETLIKU KÄITUMISE TUNNUSTE KOHTA

Sisejulgeoleku instituut
2021. aasta magistritöö
AUTOR: Silvia Tänav

JUHENDAJA: Talis Bachmann
KAASJUHENDAJA: Anne Valk

TÖÖ EESMÄRK

Magistritöö eesmärgiks oli välja selgitada Eesti Vabariigi prokuröride ja politseiuurijate töökspidamised eksperimentaalpsühholoogias kinnitust leidnud petliku käitumise tunnuste kohta, et võimaldada edasine arutelu eksperimentaalse kognitiivse psühholoogia võimaliku panuse osas menetlus kvaliteedi parendamiseks.

TULEMUS

Kokkuvõttes näitasid saadud tulemused, et nii politseiuurijatel kui prokuröridel on tavainimestega enamjaolt sarnased uskumused selle osas, kuidas väljendub petlik käitumine, kuid need uskumused polnud konsensuslikud. Menetlejatel oli nende tunnuste diagnostilisuse osas mitmeid stereotüüpseid valearvamusi, kuid nende uskumused olid rohkem kooskõlas erialakirjandusega verbaalsete või paraverbaalsete märkide puhul. Töö tulemused põhjendavad ettepanekut riiklikult tunnustatud ekspertide hulka lisada teaduspõhise valetamispsühholoogia ja -käitumise asjatundjad, kelleks on kognitiivse eksperimentaalpsühholoogia spetsialistid.

METOODIKA

Eesmärgi saavutamiseks viidi läbi mitte-eksperimentaalne läbilõikeline valikuuring, kus andmete kogumiseks kasutati struktureeritud küsimustikku. Töös on kasutatud kvantitatiivset andmeanalüüsi.

VÕTMESÕNAD

pettuse tuvastamine, petliku käitumise tunnused, menetlejate uskumused

The aim of the Master's thesis „Beliefs of Estonian investigators and prosecutors on deception detection cues” was to identify the beliefs of Estonian prosecutors and police investigators about the cues of deceptive behaviour previously verified in scientific research, to facilitate further discussions on the contribution of experimental cognitive psychology to improving procedural quality. The results reveal that despite both practical work experience and previous training, the beliefs of Estonian law enforcement experts about the cues of deceptive behaviour are as inconsistent with the empirically confirmed regularities described in the scientific literature as are the common beliefs among laypersons.

